LE TIGRE ET LA GRENOUILLE

Conte tibétain

སྟག་དང་སྦལ་པ།

ནོག་ ནོག་

སུ་ཡིན་ནམ།

དེ་ནས་སྐྱུང་འགོ་འཛུགས་པ་ཡིན།

ཉིན་གཅིག་སྟག་གྲས་པོ་ཞིག་རྒྱུག་ཆུའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་སྲ་གང་ཡང་མ་སྒྲོག་པའི་ངང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད།
ཁོ་གྲོད་ཁོག་ཧ་ཅང་ལྟོགས་ཡོད། གློ་བུར་དུ། ཁོས་རང་ཉིད་སྦལ་ཆེན་ཞིག་དང་དགོང་ཐུག་རྒྱག་པ་རྩོར།
རྟམ། ཁྱེད་རང་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་མི་འདུག ཡིན་ཡང་ངས་ཉིན་གསུམ་ནས་གང་ཡང་བཟའ་མེད། ང་ལ་བཟའ་ཡས་
ཡག་ག་དེ་འདྲ་མ་རག་བར་དུ་ངས་ཁྱེད་རང་ཁྱུར་མིད་གཏང་གི་ཡིན།
སྦལ་ཆེན་དེ་རང་ཉིད་ཆེ་བ་མཐོང་ཆེད་ཕུང་གསོག་གི་ཐོག་ཕྱིན། ཁོས་ཁ་གདངས་ནས་རླུང་ཁ་གང་ཐམ་པ་ཁྱུར་
མིད་གཏོང་བ་ཡིན། དེ་ནས་ཡང་བསྐྱར་ཁྱུར་མིད་གཅིག་རྗེས་གཅིག་གཏོང་གིན་གཏོང་གིན་བྱས་ནས། ཁོས་རང་
ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་པོ་ཆེ་ཆུང་ལས་ལྡབ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་མ་ཆགས་བར་དུ་གཟུགས་པོ་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་སྦོས་བཙུགས་པ་ཡིན།
སྟག་གྲས་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་ང་མ་བཟའ་བའི་སྔོན་དུ་ངས་སོ་སོར་སྤྲོད་ཞིག་བྱེད་བཙུག་རོགས། ང་ནི་སྦལ་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་
པོ་ཡིན་པ་དང་ངས་ཚང་མ་ལས་རྒྱང་ཐག་རིང་བ་མཆོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།
ཁྱོད་འདྲ་བོ་རྒྱལ་པོ། ཡོང་མི་སྲིད།
བྱེད་ན་རྒྱུག་ཆུ་འདིའི་ཕ་རོལ་དུ་མཆོང་དང་། ང་ཚོས་སུ་ཐག་རིང་བ་མཆོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་བལྟ་མཆོག ཞེས་
སྦལ་ཆེན་གྱིས་ལབ་པ་རེད།
སྟག་གིས་རྒྱུག་ཆུའི་ཕ་རོལ་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ནས་ཕར་མཆོང་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན། སྦལ་ཆེན་གྱིས་སྟག་གི་
རྒྱབ་ལ་བཞབ། ཁོས་སྟག་གིས་མཐོང་ཐོས་མ་བཙུག་པའི་ངང་སྟག་གི་སྤྱུ་ཅན་གྱི་རྗ་མའི་མཐར་འཛུལ་ནས་དམ་
པོའི་ངང་འཛིན་པ་ཡིན།
དེ་ནས་སྟག་མཆོངས་པ་ཡིན། སྟག་མཆོང་དུས་མཐོང་སྣང་ལ་སྟག་ཆུའི་སྐད་ལ་ཕུར་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་། ཁོ་
ཕྱོགས་གཞན་དུ་འབབ་ནས་རྒྱབ་ཏུ་བསྒྱུར། ཁོ་ཧ་ཅང་གི་དགའ་པོ་བྱུང་། སྦལ་ཆེན་དེ་ཡིས་ཁ་གདངས་ནས་སྒྲ་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཐོག་ས་ལ་མར་བབས། སྟག་གིས་ཆུའི་ནང་སྦལ་ཆེན་བཙལ་བའི་སྐབས་སུ་ཁོས་སོ་སོའི་རྒྱབ་ནས
སྐད་གོ་བ་ཡིན།
སྟག་གྲས་པོ་ཁྱེད་ག་རེ་འཚོལ་བཞིན་ཡོད།
ག་རེ། ཁྱེད་སྔ་ས་ནས་འདིར་ཡོད་པས།
ཡོད་གྲོགས་པོ་གྲས་པོ། ང་ཐོབ་སོང་། ད་ང་ཚོ་རྩེད་མོ་གཞན་ཞིག་རྩེ་གེ་ ད་སྐྱུག་པ་སྐྱུག་རྒྱུའི་འགྲན་བསྡུར་བྱེད་གོ་
ཡིན་དང་།
སྟག་གིས་ལམ་སང་གློ་རྒྱག་རྒྱུ་དང་མཆིལ་མ་འདོར་རྒྱུ་འགོ་འཛུགས། ཁོས་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་ཕར་གཙུ་ཚུར་གཙུ་
བྱེད་རྒྱུ་འགོ་འཛུགས། ཡིན་ཡང་ཉིན་གསུམ་ཙམ་ནས་ཁོའི་གྲོད་པ་ལྟོང་པ་ཡིན་པས་ཁོས་ཆུ་ཏོག་ཙམ་མ་གཏོགས་
ཕྱིར་འདོར་མི་ཐུབ། ཕྱོགས་གཞན་དུ་སྦལ་ཆེན་ཡིས་སྟག་གི་སྤུ་རིལ་རིལ་ཞིག་འདོར་ཐུབ་པ་ཡིན།

AFaLaC Association Famille Langues Cultures

འདི་ག་རེ་རེད་སྤྲལ་ཆེན།

ཨོ་འདི། འདི་གང་ཡང་མ་རེད། ངས་ཁ་སང་སྟག་ཞིག་བསད་པ་ཡིན། ངས་སྟག་དེ་བཟས་པ་ཡིན། ཡིན་ཡང་ཁོའི་སྤུ་འཛུ་མི་ཐུབ་པས་དཀའ་ངལ་ཏོག་ཙམ་ཕྲད་སོང་། སྟག་འདར་སིག་རྒྱག་པ་དང་རྐང་རྩེ་བརྩུག་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ནས་གང་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱི་མགྱོགས་པོ་བྲོས་ཕྱིན་པ་རེད།

གཞན་ཡང་། ལྷ་མོ་ཞིག་རི་ནས་མར་ཡོང་གི་ཡོད། ཁོས་སྟག་དེ་ཧ་ཅང་མགྱོགས་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ཡིན།

སྟག་ཀྲས་པོ་ཁྱེད་དེ་འདྲ་ག་རེ་བྱས་ནས་རྒྱུག་བཞིན་ཡོད།

ངས་སྤྲལ་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་སོང་། ཁོང་རྒྱལ་པོ་ཧ་ཅང་སྟོབས་ཤུགས་ཅན་ཞིག་རེད་འདུག ཁོང་ངས་ལ་ཐག་རིང་བ་མཆོང་ཐུབ་པ་དང་ཁོས་སྟག་བཟའ་ཡི་འདུག

ལྷ་མོ་གད་མོ་ཧ་ཅང་ཤོར་བ་རེད།

ཁྱེད་རང་སྤྲལ་པ་ཆུང་ཆུང་དེ་ལ་ཞེད་སོང་ངམ། ངས་ཁོ་ཕུ་རྒྱུག་ནས་གསོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། བྱས་ན་ལྷ་མོ་ཁྱེད་རང་ཚོད་ལྟ་ཞིག་བྱེད་དང་། ང་ཁྱེད་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིར་ལོག་མཆོག ཡིན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོང་ཐེངས་གཅིག་མཐོང་དུས་ཁྱེད་རང་ཞེད་སྲིད། ངས་ཁྱེད་རང་བྲོས་མ་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་རྔ་མ་ངའི་རྔ་མ་དང་མཉམ་དུ་མཐུད་ཀྱི་ཡིན།

སྤྲལ་ཆེན་གྱིས་རྒྱུག་ཆུའི་འགྲམ་ནས་ཁོང་གཉིས་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་ཡིན། སྤྲལ་ཆེན་དེ་ཕུང་གསོག་གི་ཐོག་ཕྱིན་པ་དང་ཁོས་སྟོན་ལ་གང་བྱས་པ་དེ་ལ་སྟོབས་པ་སྐྱེས་ནས་གཟུགས་པོ་གང་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱི་སྟོབས་བཙུག་པ་རེད།

ཨོ། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་མོ། ཁྱེད་ཀྱི་རྔ་མ་དང་མཉམ་དུ་མཐུད་པ་དེ་གང་རེད་དམ། འདི་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་དགོང་དྲོའི་ཁ་ལག་ཆེད་འཁྱེར་ཡོང་བའི་ཞི་མི་རེད་དམ།

སྟག་གིས་ཁོ་གཡོ་ཐབས་ནང་འཚུད་འདུག་སྙམ། ཁོ་སྤྲལ་ཆེན་གྱིས་བཟའ་ཡོང་བསམ་པའི་ཧ་ཅང་ཞེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཁོས་གང་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱི་མགྱོགས་པོ་བྲོས་ཕྱིན་པ་རེད། ལྷ་མོ་དེ་སྟག་དང་ཁ་འབྲལ་མ་ཐུབ་པས་རྡོ་དང་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ལ་དྲུད་ཕྱིན་པ་རེད།

ཨ་ཏྣ"། འགོག་དང་།

ཡིན་ཡང་སྟག་མུ་མཐུད་ནས་རྒྱུག་པ་རེད། ཁོས་རི་གཅིག་རྗེས་གཅིག་མུ་མཐུད་ནས་མ་ཤི་བར་དུ་རྒྱུག་པ་རེད།

དེ་ནས་སྒྲུང་རྫོགས་པ་རེད།
སྙིའུ་ཁྱུང་དེ་ཕྱི།
འདི་འཕུར་འགྲོ་གི་རེད།

Conte collecté par Fabienne Morel et gilles Bizouerne, Edition Syros

Même si le conte a une morale différente de la fable, il nous a semblé intéressant de le présenter comme exemple des nombreux contes où deux animaus s'affrontent à la course.

Toc, toc, toc.
Qui est là ?
C'est une histoire, ouvrez-moi !

Un jour, un vieux tigre marchait sans faire de bruit au bord de la rivière.
Il avait faim, très faim. Tout à coup, il s'est retrouvé nez à nez avec une grenouille.
–Hum ! T'es pas bien grosse, toi ! Mais je n'ai rien mangé depuis trois jours. En attendant mieux, je vais te croquer.
La grenouille s'est perché sur une motte de terre pour paraître plus grande. Elle a ouvert la bouche et a aspiré de l'air, encore et encore. Elle a gonflé, gonflé jusqu'à devenir deux fois plus grosse que d'habitude.
–Avant de me croquer, Vieux tigre, laisse-moi me présenter. Je suis le roi des grenouilles et je suis capable de sauter plus loin que n'importe qui !
–Une Demi Portion comme toi ? Ça m'étonnerait !
–Alors sautons par-dessus cette rivière, dit la grenouille. On verra bien qui retombera le plus loin.
Le tigre a regardé l'autre côté de la rivière, prêt à bondir. La grenouille s'est glissé derrière lui. Ni vu ni connu, elle s'est accrochée par la bouche au bout de sa queue poilue. Le tigre a sauté : on aurait dit qu'il volait par-dessus l'eau. Il s'est posé de l'autre côté puis s'est retourné, tout content. La grenouille a ouvert la bouche et s'est laissé tomber sans bruit sur le sol. Alors que le tigre cherchait la grenouille dans l'eau, il a entendu une voix dans son dos :
–Tu cherches quoi, vieux tigre ?
–Quoi t'es déjà là ?
–Et oui, mon vieux, j'ai gagné ! On fait un nouveau jeu ? Allez, concours de vomi !
Aussitôt, le tigre a toussé, craché. Il s'est tordu dans tous les sens. Mais il avait l'estomac vide depuis trois jours et il n'a réussi à vomir qu'un peu d'eau. La grenouille, elle, du premier coup, à recracher… les poils du tigre.
–Qu'est-ce que c'est, grenouille ?
–Oh, ça ? Ce n'est rien ! Hier j'ai tué un tigre. Je l'ai mangé mais j'ai du mal à digérer les poils. Le tigre a tremblé, il a reculé sur la pointe des pieds et vite, vite, il a pris la fuite.
Plus loin un renard descendait de la montagne. Il a vu arriver le tigre à toute vitesse.
–Pourquoi cours-tu comme ça, vieux tigre ?
–J'ai vu le roi des grenouilles. C'est un roi très fort, il saute plus loin que moi et… il mange des tigres !
Le renard a éclaté de rire.
–T'as peur d'une petite grenouille ? Je pourrais la tuer rien qu'en soufflant dessus.
-Je suis curieux de voir ça, renard. J'y retourne avec toi. Mais une fois en face d'elle, tu pourrais bien avoir peur toi aussi. Pour t'empêcher de fuir, je vais attacher ta queue à la mienne.
Près de la rivière, la grenouille les a vus venir de loin. Elle s'est perchée sur une motte de terre et, en inspirant de l'ère, s'est fait gonfler tant qu'elle a pu.
–Et renard ! Qu'est-ce que je vois attaché à ta queue ? C'est un chat que tu m'apportes pour mon dîner ?
Le tigre a cru qu'il était tombé dans un piège. Il a eu très peur d'être mangé par le roi des grenouilles. Alors vite vite il a pris la fuite. Le pauvre renard s'est retrouvé traîné dans la poussière, traîné dans les cailloux sans pouvoir se détacher !
–Aïe aïe aïe ! Arrête-toi !
Mais le tigre a continué de s'enfuir. Il a couru couru de montagne en montagne et s'il n'est pas mort c'est qu'il court encore !

L'histoire est terminée.
Ouvrez la fenêtre,
elle va pouvoir s'envoler…